

Números i lletres (n + ficció = relat)

Maria Lluïsa Vidal Salvat

Tan bon punt el mestre els dona permís per anar-se'n, en Jaume és el primer de córrer cap a la plaça. Molts dies, però, sobretot si són d'aquells en què les tardes s'allarguen, cruspint-se dues llesques grosses de pa, se'n va riera amunt, cap al mas, perquè sap que son pare li dirà, satisfet, «au vinga, Jaumet, agafa la mula que anirem a llaurar». I algunes vegades, no gaires, però, fins i tot fa campana.

A en Jaume, això d'anar a col·legi i haver-se d'estar assegut rere el pupitre, quiet, procurant entendre i posar-se dins el cap tot el que explica el senyor mestre no li agrada gaire, no està fet per a ell. S'avorreix. S'avorreix i es distreu, i distreu els altres companys. Però com que li diuen que si vol ser una persona de profit el dia de demà ha d'anar a estudi, doncs hi va.

I per això, perquè estudiar no li agrada, quan l'oncle Sisquet va preguntar-li si volia aprendre de solfa, tot mostrar-li aquells papers tan ratllats, plens de puntets i de signes estranys, va dir-li que no. Allò de la música tampoc era bufar i fer ampolles, com s'havia pensat. Ell mai s'hauria imaginat que, per poder tocar el dia de la festa major,

hagués d'aprendre's totes aquelles ratlles, segurament més complicades que les taules de multiplicar.

Avui, el sr. Amadeu, el mestre, li ha manat de fer multiplicacions i divisions i uns quants problemes d'aquells tan difícils de si en compres tants i en vens tants quants te'n queden. I en Jaume, recolzat damunt la taula del menjador, rumia que rumiarà. I no se'n surt, de tants quatres per quatres, i vuits per vuits, i sumes i restes. Un garbuix de números se li entortolliga pels dits i li balla davant dels ulls. Sense pensar-s'ho dues vegades, tanca la llibreta i obre una revista d'aquelles que li regala l'oncle, tot sovint, els diumenges en què el va a visitar.

Mentre engoleix les lletres com si fossin anissos, pensa que sembla estrany que les lletres de l'abecedari, que sempre són les mateixes, segons com estiguin agrupades i enganxades, puguin arribar a formar tantes i tantes parules, i a explicar tantes històries diferents com expliquen, i a donar veu i moviment a uns dibuixos que semblaven muts i aturats. Les lletres, així, llegides, són fàcils i divertides, perquè quan les ha d'escriure ell, en fer

un dictat o una redacció, mai no sap si ha de posar be alta o ve baixa, o accent, o punt, o punt i coma...

Però els dies, l'un rere l'altre, corren de pressa. Aviat, i potser sense que en Jaume gairebé se n'adoni, els números comencen a sumar-se, restar-se, multiplicar-se i dividir-se tots sols, amb rapidesa i agilitat, dins la pissarra del seu cap. Uns números que no li serveixen, no, per assegurar-se davant la taula d'un despatx –que prou que li proposa el seu amic soldat, un xicot llest, amb estudis, amb facilitat per escriure aquells versos tan bonics que ell, després, copia rere les fotos que envia a la núvia. No, a en Jaume, aquells números apresos a empentes i rodolons, com aquell qui diu, li serveixen, ara, això sí, per comptar els avellaners que s'arreglaren en les llargues tires del seu mas; per sumar els sacs que omple d'avellanes i les quarteres que arreplega d'olives; per anotar els quilos que pesen les caixes i caixes de préssecs, prunes, bajoques i patates. I més tard, un cop acabada la

records + anècdotes

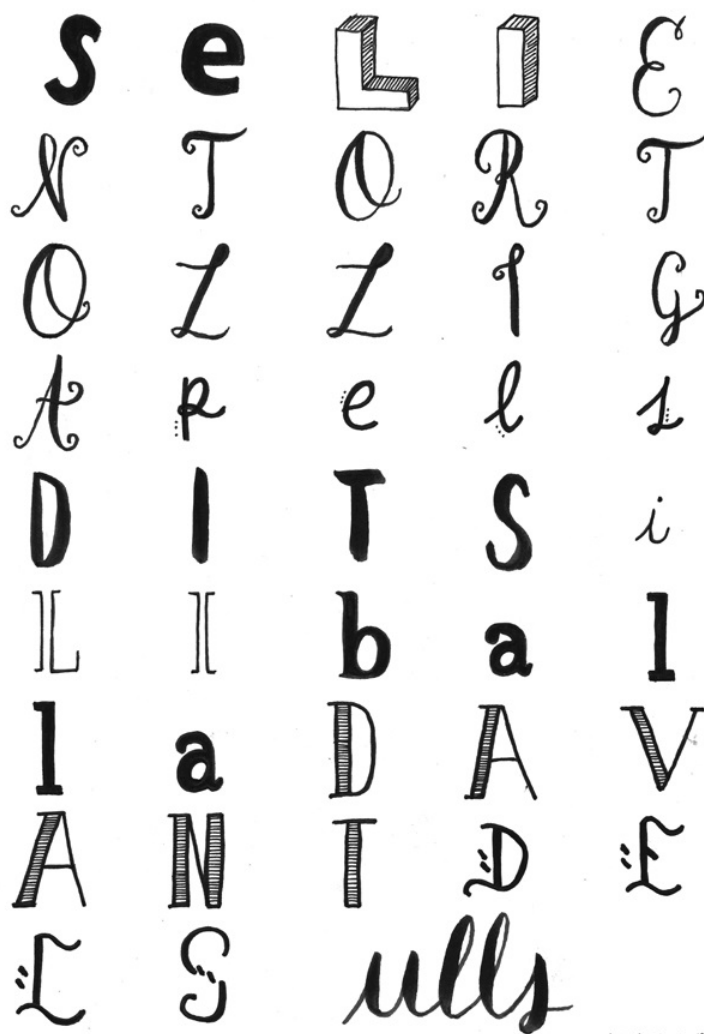
collita, comptar i recomptar les pessetes i els duros en què s'han convertit totes les avellanes, les olives, els préssecs, les prunes, les bajoques i les patates.

I el temps, que passa ràpid encara que no es vegi passar, ha sumat dies a les setmanes, i setmanes als mesos i mesos als anys. I els anys han anat restant esperances i multiplicant angoixes, i dividint en trossets petits, molt petits, aquell pastís que, deien, era ple de felicitat.

I ara que el dia de demà ja és avui, quan, de tant en tant, els dits de la nostàlgia obren el quadern dels records, en Jaume encara hi troba escrites, enmig d'uns números que es comencen a desdibuixar, unes lletres nítides i clares que la memòria, fidel, ha tingut cura de guardar:

«Un llop, tot pentinant-se, es trobà un poll, / i entre ell pensà: "Aquest no se t'escapa!" / i sense fer ni mica de soroll, / d'un cop, plaf!, me l'engrapa. / Voleu més crits d'esglai...»

De nou, aquella faula d'en Patufet, que en Jaume havia llegit i rellegit tantes vegades, li dibuixa un somris ple d'innocència. Potser igual com el de quan era petit. »

MARIONA PUJOL

Números i lletres (records + anècdotes + ficció = relat). Il·lustració de Mariona Ferrant Pujol.